Autor Guste Santini
Srijeda, 13 Prosinac 2000 19:00

Tržišno gospodarstvo nema alternative. Nije moguće zadovoljiti svekolike potrebe građana bez snažnog materijalnog prosperiteta. Ali tržište i zakon jačeg nije u stanju osigurati učinkovitu socijalnu politiku. Na sreću, sve veći broj građana svjesno je gopodarske ali i svekolike socijalne krize. O ovim pitanjima na gotovo jednak način progovaraju čelnici različitih političkih opredljenja. Što to pokazuje? I na što izneseno upozorava?

Postoji opća ocjena o kriznom stanju u našem društvu. Kriza je vrlo slojevita i prožima cjelokupni društveni sustav. Spoznaja o stanju kao i razočarenje građana nedovoljnim promjenama od sječanjskih izbora imperativno zahtjeva da se pokrenu svekolike "pozitivne energije" kako bi se iznašli putevi izlaska iz krize na socijalno prihvatljiv način.

Jedini ispravni put je definiranje Koncepcije i strategije razvoja hrvatskog društva. Samo s Koncepcijom i strategijom razvoja u globalizirani svijet ulazimo kao subjekt a ne kao objekt. Sada imamo sudbinu objekta.

Fundamentalistički liberalizam od - socijalno senzibilnog - dijela čovječanstva označen je kao opasnost za milijune i milijarde ljudi koji su zaostali u razvoju. Tehničko-tehnološka revolucija produbljuje taj jaz između razvijenih i nerazvijenih. WTO i demonstracije. Sastanak MMF-a i demonstracije. Sastanak World Bank i demonstracije. Demonstracije su poziv - vapaj - razvijenom svijetu da pomogne manje ravzijenim i manje učinkovitim zemljama da opstanu. Radi se o golom opstanku. Na žalost i Hrvatska je, danas, nedjeljivi dio manje razvijenih zemalja.

Povećava se raspon između bogate manjine i siromašne većine u svakoj zemlji; u Hrvatskoj te razlike u nekim slučajevima postaju takve da ih nije moguće braniti tržišnim modelom privređivanja. Uz svaku koncepciju izlaska iz krize, treba usporedo raditi i na socijalnom programu kao amortizeru (privremenih) loših učinaka reformskih privrednih mjera na životni standard građana. Iskustvo uči da socijalna napetost proizvedena reformskim ili stabilizacijskim mjerama zna omesti provedbu dobrih programa, nakon čega se stanje vraća na razinu inferiornu početnom položaju, a problemi se usložnjavaju.

"EKONOMSKA POLITIKA - Hrvatska na pragu 21. stoljeća" svojim mnogobrojnim i argumentiranim prilozima - što, dakako, ne znači i slaganjima - ovim putem daju svoj doprinos izradi učinkovite Koncepcije i strategije razvoja. Dovoljno je navesti imena pa da ekonomski analitičar ocjeni o kojem i kakvom je Zborniku radova riječ. Navodimo ih abecednim redom: **Andrijašević, Baban, Božičević, Budin, Družić, Gavranović, Keglević, Horvat, Matutinović, Molak, Rocco, Sabolović, Santini, Sever, Sirotković, Stiperski, Stipetić Šimulčik, Vlahović, Vojnić i Zdunić.**

Savjetovanje je pokazalo da je neophodan odlučan zaokret u ekonomskoj politici. "Peglanje" ne mjenja već odgađa rješenje nagomilanih problema. Podaci do 3. sječnja pokazuju u kakvom je stanju bila privreda kada je došla nova vlast. Njezina neodlučnost nas danas suočava s gotovo istim trendovima, ali i metodama rada. Stoga bi bilo primjereno da se ekonomska struka "uvede" u svekolike procese.

Autor Guste Santini
Srijeda, 13 Prosinac 2000 19:00

Prvo. Formiranje Vijeća ekonomskih savjetnika pri Saboru (što uključuje javno svjedočenje u Saborskom radu predmetnih eksperata). Drugo. Formiranje ekspertnih timova, bar, za: a) analizu dosadašnjih događanja u bankarskom sistemu i b) upravljanje preostalim društvenim bogatstvom kako bi se isto stavilo u funkciju razvoja. Treće. Stimulirati svim raspoloživim mjerama povećanje zaposlenosti što, prije svega, znači i izvoznu orijentaciju. Četvrto. Predstojeće troškove izlaska iz krize raspodjeliti po načelu korisnosti i socijalne odgovornosti u primjerenom vremenu. Peto. Pri mjenjanju privrednog sistema potrebno je voditi računa o ukupnim - a ne samo o izravnim - učincima, a raspravu voditi na transparentan način, primjeren demokratskim načelima.